

Перед початком засідання академік НАН України Б.Є.Патон вручив державні нагороди провідним працівникам Національної академії наук України, побажав їм здоров'я та подальших успіхів.

Академік НАН України Б.Є.Патон поздоровив з Днем народження президента Національної академії медичних наук України академіка НАМН України А.М.Сердюка.

На спільному засіданні президій Національної академії наук України та Національної академії медичних наук України 24 грудня 2014 р., присвяченому питанню наукових засад створення і впровадження вітчизняних лікарських препаратів, у роботі якого взяли участь керівництво Державної служби України з лікарських засобів, Асоціації «Виробники ліків України», а також представники провідних фармацевтичних компаній, було обговорено комплекс проблем та можливих рішень у системі охорони здоров'я, що стосуються забезпечення населення України якісними та доступними вітчизняними лікарськими препаратами.

В обговоренні взяли участь академік НАН України Б.Є.Патон, президент Національної академії медичних наук України академік НАМН України А.М.Сердюк, академік НАН України С.В.Комісаренко, генеральний директор ВАТ «Фармак» Ф.І.Жебровська, президент Асоціації «Виробники ліків України» П.І.Багрій, директор ДУ «Інститут фармакології та токсикології НАМН України» член-кореспондент НАМН України Т.А.Бухтіарова, директор Інституту фізіології ім.О.О.Богомольця НАН України академік НАН України О.О.Кришталь, академік НАН України В.П.Семиноженко, генеральний директор ЗАТ «Науково-виробничий центр Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод» Л.В.Беспалько, академік НАН України В.М.Геєць.

Відзначалося, що питання забезпечення вітчизняного ринку якісними ліками є вкрай гострою проблемою, вирішення якої потребує наполегливої роботи не тільки Міністерства охорони здоров'я, а й всієї наукової спільноти України. Необхідні дієві механізми, які б дозволили об'єднати зусилля вітчизняних науковців, клініцистів та виробників фармацевтичної галузі країни для вирішення цього нагального питання.

Вкрай актуальним завданням наукових установ є розвиток фундаментальних та прикладних досліджень, спрямованих на розроблення інноваційних технологій у медицині. Підтримка саме таких досліджень з боку держави дозволить зберегти науково-технічний потенціал та дасть можливість вітчизняним виробникам ліків ширше залучати свої можливості, в тому числі фінансові, для супроводу найбільш перспективних проектів від стадії випробувань до практичного впровадження.

На сьогодні за наявності напрацювань в цій галузі темпи впровадження завершених практичних розробок, більша частина яких залишається нереалізованою, є недостатніми. Це питання потребує термінового вирішення на загальнодержавному рівні.

На закінчення Президія НАН України ухвалила прийняття відповідного спільного рішення Національної академії наук України та Національної академії медичних наук України.

Потім Президія НАН України заслухала і обговорила доповідь завідувача відділу Інституту соціології НАН України Т.О.Петрушиної "Сприйняття вітчизняної науки та науковців у суспільній свідомості".

В обговоренні взяли участь академіки НАН України Б.Є.Патон, Є.М.Лібанова.

Було відзначено, що у доповіді порушено важливу проблему – сприйняття вітчизняної науки та науковців у суспільній свідомості.

Започатковане Інститутом соціології НАН України моніторингове дослідження «Роль науки в модернізації українського суспільства» дозволяє отримувати надійні емпіричні дані про громадську думку щодо ролі і значення наукової сфери в реалізації стратегічних пріоритетів державного і суспільного розвитку України.

Результати досліджень соціологів показують загалом високий рівень професійного авторитету і соціального капіталу українських учених, наявність суспільного запиту на розвиток вітчизняної науки. Разом з тим населення ще недостатньо добре поінформоване про стан справ у науковій сфері країни, зокрема про наукові досягнення НАН України.

Тому потрібно більш активно використовувати ЗМІ, особливо телебачення та Інтернет-простір (у тому числі соціальні мережі) для роз'яснення громадськості важливості розвитку вітчизняної науки.

Необхідно постійно інформувати населення про найважливіші вітчизняні й зарубіжні наукові досягнення і розробки, працювати над формуванням позитивного іміджу Академії, обґрунтовано протидіяти спробам дискредитації у деяких ЗМІ ролі науки в розвитку суспільства і держави. І до цього повинні максимально залучатися всі відділення та інститути НАН України.

Президія НАН України ухвалила проект постанови з цього питання.

Далі учасники засідання заслухали та обговорили доповідь заступника академіка-секретаря Відділення економіки НАН України, голови комісії з комплексної перевірки наукової та науково-організаційної діяльності Інституту демографії та соціальних досліджень імені М.В.Птухи НАН України у 2009-2013 рр. члена-кореспондента НАН України А.І.Даниленка "Про наукову та науково-

організаційну діяльність Інституту демографії та соціальних досліджень імені М.В.Птухи НАН України"

У доповіді та виступах академіків НАН України Б.Є.Патона, В.М.Гейця відзначалося, що за роки свого існування інститут сформувався як потужна академічна установа, чітко визначив своє місце у вітчизняній соціально-економічній та демографічній науці, зайняв провідні позиції у розробленні теоретико-методологічних і практичних засад проявів, ризиків та напрямів впливу людського розвитку в Україні, соціально-демографічних важелів модернізації українського суспільства, його соціальної інтеграції, циклічності процесів відтворення населення та оцінки їх соціально-економічних і демографічних наслідків, що дозволило досягти у цій царині принципово нового рівня знань.

Фундаментальні й прикладні наукові дослідження інституту присвячені проблемам народонаселення, моделювання новітніх тенденцій і створення науково обґрунтованих прогнозів соціально-демографічного розвитку країни та її окремих регіонів, розроблення концепції соціальної політики, спрямованої на забезпечення пріоритетності людського розвитку, тощо.

У межах фундаментальних і прикладних досліджень інституту у звітному періоді вперше розроблено типологізацію людського розвитку з урахуванням його збалансованості за окремими аспектами та на його основі запропоновано типологію за регіонами України. На основі створеної системи показників виявлено специфіку людського розвитку залежно від місцевості проживання. Визначено методологічні підходи до дослідження соціального капіталу та розвитку громадянського суспільства як компоненти людського розвитку, встановлено зв'язок ступеня довіри населення до суспільних інститутів з параметрами Регіонального індексу людського розвитку.

Створена оригінальна методологія оцінювання довгострокових наслідків зовнішніх трудових міграцій, яка дозволяє виявити вплив сучасної міграційної ситуації на довгострокові тенденції демографічного розвитку, розвитку ринку праці, рівня життя населення.

Визначено проблемне поле сучасного соціального розвитку в Україні. Доведено, що невід'ємною характеристикою сучасного українського суспільства є суттєва диференціація, викликана насамперед нерівномірністю розподілу доходів і їх тяжінням до крайніх полюсів. Обґрунтовано мету, основні завдання та шляхи впровадження соціальних інновацій в Україні.

Практичне втілення наукових здобутків інституту забезпечується тісною координацією досліджень з роботою органів державної влади у розробленні численних законодавчих і нормативних актів, концепцій, програм, що дозволило за звітний період підготувати для подання до владних структур низку документів з актуальних соціально-економічних та демографічних проблем українського суспільства.

Становленню Інституту демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України як єдиного в Україні профільного науково-дослідного

центру з дослідження проблем демографічного і соціального розвитку сприяло успішне функціонування на його базі аспірантури і докторантури, а також спеціалізованої вченої ради з правом прийняття до розгляду та проведення захистів дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата наук.

Кадрова політика інституту у звітному періоді була спрямована на залучення професіоналів, здібної молоді, підвищення професійного рівня кадрового складу наукового персоналу. Спадкоємність кадрів, професійне та кар'єрне зростання науковців і спеціалістів, збереження професіоналів, які забезпечують подальший розвиток відомих наукових шкіл, – це невід'ємна частина кадрової політики інституту.

Разом з тим у діяльності інституту є низка проблем. Так, слід поглибити координацію з іншими установами Відділення економіки НАН України з метою уникнення дублювання досліджень, що знаходяться на стику наукових напрямів установ. Ширше застосовувати практику надання платних послуг при підготовці кадрів вищої кваліфікації. Інститут неповною мірою використовує можливості для впровадження у практику результатів досліджень, розвитку співпраці з органами державної влади і управління, громадськими організаціями, діловими колами.

В цілому Президія НАН України позитивно оцінила наукову та науково-організаційну діяльність Інституту демографії та соціальних досліджень імені М.В.Птухи НАН України у 2009-2013 рр. і ухвалила відповідний проект постанови.

Крім того, Президія НАН України заслухала інформацію про затвердження наукових проектів за результатами спільного конкурсу НАН України та Українського науково-технологічного центру 2014 р.; про цільову фінансову підтримку молодих учених, які виступали з науковими повідомленнями на засіданнях Президії НАН України; про затвердження скоригованого плану підготовки та випуску наукової видавничої продукції за державним замовленням Державним підприємством "Науково-виробниче підприємство "Видавництво "Наукова думка" НАН України" та Видавничим домом "Академперіодика" НАН України у 2014 р.; про виконуючого обов'язки директора Інституту монокристалів ДНУ «НТК «Інститут монокристалів» НАН України»; також було розглянуто низку кадрових і організаційних питань й прийнято рішення про нагородження відзнаками Національної академії наук України.

Секретаріат Президії НАН України